

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 250/2018-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Zvarom, SNP 707/1/A, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných ľudských práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2018 sp. zn. 1 Obdo V 4/2017, 1 Obdo V 5/2017 a takto

r o z h o d o l

1. Základné právo [REDACTED] garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2018 sp. zn. 1 Obdo V 4/2017, 1 Obdo V 5/2017 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2018 sp. zn. 1 Obdo V 4/2017, 1 Obdo V 5/2017 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

1. Včas podanou ústavnou sťažnosťou [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) napáda v záhlaví tohto nálezu špecifikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorým bolo jeho dovolanie odmietnuté pre neprípustnosť kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), požaduje jeho zrušenie, vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania, ktoré nešpecifikoval, a odloženie vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 38 Cbi 5/2010 z 15. januára 2015.

2. Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti výslovne napadol uvedené uznesenie dovolacieho súdu len v časti, v ktorej jeho dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu bolo odmietnuté pre neprípustnosť kumulácie dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 a § 421 CSP, v čom videl porušenie svojho práva na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Sťažnosť v tejto časti bola uznesením ústavného súdu z 18. júla 2018 prijatá na ďalšie konanie a meritorne rozhodnutie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“); v ostatnej časti bola odmietnutá pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

3. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti 23. augusta 2018 vyjadrila predsedníčka najvyššieho súdu. Uviedla, že aj napriek zmene rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s ohľadom na možnosť kumulácie viacerých dovolacích dôvodov

sťažovateľ vo svojom dovolaní nevymedzil, v čom vidí predpoklady jeho prípustnosti, teda v akej otázke sa odvolací súd odchyľil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu či akým konkrétnym spôsobom malo dôjsť k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu. Preto ponechala na ústavný súd, aby posúdil, či napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo/nedošlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľa a súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

Rovnako sa vyjadril aj sťažovateľ v prípise z 9. novembra 2018.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má v demokratickej spoločnosti dôležité postavenie a záruka spravodlivého procesu patrí k základným princípom každého právneho štátu, ktorým Slovenská republika je v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy. Bez garancie spravodlivého procesu by totiž bola akákoľvek ochrana práv iluzórna, lebo jednotlivec by nemal zaistený spôsob, ako dosiahnuť ochrany voči verejnej moci. Právo na spravodlivý proces a sa pritom musí uplatňovať vo všetkých druhoch konania pred súdom vrátane konania dovolacieho.

6. Ústavný súd totiž pripomína, že pokiaľ sa zákonodarca rozhodol inštitút dovolania zakotviť do Civilného sporového poriadku, rozhodovanie o ňom nemožno vyňať z rámca ústavnoprávných princípov a ústavne zaručených práv jednotlivca, a to hlavne práva na spravodlivý proces.

7. Ústavný súd tiež zdôrazňuje, že § 428 CSP neustanovuje konkrétny spôsob, akým má byť dovolanie vymedzené, v čom dovolateľ vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania. Toto vymedzenie z neho musí byť poznateľné, môže však byť vyjadrené v ktorejkoľvek jeho časti, a to prípadne i na viacerých miestach, a môže mať akúkoľvek

formu, lebo aj pre toto podanie platí zásada, že sa posudzuje podľa jeho obsahu (§ 123 ods. 2, § 124 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

8. Zo zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu z 25. apríla 2018 sp. zn. PLZ. ÚS 1/2018 vyplýva záver o prípustnosti kumulácie viacerých dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP v dovolaní ako „*uno actu*“. Preto ak sťažovateľ ako dovolateľ v predmetnej veci takto postupoval a najvyšší súd napriek tomu odmietol o jeho práve rozhodnúť, došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a k ústavne neprípustnému odopretiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

9. Najvyšší súd teda nesprávne posúdil otázku prípustnosti dovolania, preto ústavný súd uznal sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú, a tak jej v zmysle čl. 127 ods. 1 a 2 ústavy vyhovel, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie [§ 56 ods. 1, 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].

10. Zrušením uznesenia najvyššieho súdu sa sťažovateľovi otvára možnosť opätovného, vecného prejednania námietok pre ochranu jeho práv vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ by za takého stavu ústavný súd prišlo k hodnoteniu rozhodnutia krajského súdu a prípustnosti či dôvodnosti dovolania sťažovateľa, neprípustne by nahradil činnosť dovolacieho súdu; v tomto rozsahu teda bola námietka predsedníčky najvyššieho súdu neopodstatnená.

11. Náhrada trov konania pred ústavným súdom nebola sťažovateľovi priznaná, lebo ich v priebehu konania vôbec nešpecifikoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018